137

m e g é p ü l t

Természeti Erőforrások Kutató Központ

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

2012 :: 4 :: július - augusztus

BARÁTSÁGFESZTIVÁLON AZ NYMESEK SZÖKŐS NÉPTÁNCEGYÜTTES

A barátság jegyében gyűltek össze
a hármashatár menti országok kézművesei, táncosai.

TARTALOM

3 Barátságfesztiválon az NymE-SEK Szökős Néptáncegyüttes

4 Tudósportrék: Angyal Ádám egyetemi tanár

5 Természeti Erőforrások Kutató Központ

6 Erdélyi óvodapedagógusok továbbképzése Szovátán

7 Dr. Mészáros Károlyra emlékeztek az Erdőmérnöki Karon

8 Kaland, élmények ... - önkéntes munka külföldön

9 Megalakult az Apáczais Öregdiákok Egyesülete

10 A Műegyetem soproni diákja a háború éveiben

11 Hagyományőrzés magas fokon

12 Vadvirágok házatáján - Tarsoly Péter írása

13 Erdőt varázsoltunk a belváros szívébe

13 Hollandiában EraSmus-szal

14 Sziget: „Húsz év hév"

15 NymE a VOLT fesztiválon

16 Erdőt varázsoltunk a belváros szívébe

BARÁTSÁGFESZTIVÁLON AZ NYME-SEK SZÖKŐS NÉPTÁNCEGYÜTTES

A barátság jegyében gyűltek össze a hármashatár menti országok kézművesei, táncosai.

Az egy évvel ezelőtt Bosznia-Hercegovinában megrendezett Dukat Fest nemzetközi néptáncfesztivált követően ismét külföldi meghívást kapott az NymE-SEK Szökős Néptáncegyüttes. Az ausztriai Bärnbach városában a XII. Freundschaftsfest-en június 15-17. között vendégszerepelt a csapat.

Az osztrák kisváros háromnapos rendezvényén stájer, szlovén és magyar kézművesek kínálták portékáikat, valamint néptánc- és népzenész csoportok szórakoztatták az érdeklődőket. A szombathelyi együttes négy alkalommal lépett közönség elé. Repertoárjában helyet kaptak mind a legújabb, rimóci és bodrogközi koreográfiák, mind a korábbi évek sikeres alkotásai. A forró nyári melegben megrendezett műsorok minden fáradalmát feledtette a lelkes helyi publikum, valamint a szervezők gratulációi. A „munka" mellett az együttes tagjainak azért jutott lehetőség a kikapcsolódásra is, szabadidejükben élvezhették szálláshelyük festői szépségű panorámáját.

A sikeres ausztriai fellépéssorozattal eredményes időszakot zártak a táncosok, akik nemrég idehaza is figyelemreméltó elismerésben részesültek, hiszen a június 2-án Körmenden megrendezett XVIII. Lajtha László Koreográfiai Versenyről Molnár Péter alkotásainak bemutatásával a második és a harmadik díjat is elhozták.

A Szökős Néptáncegyüttessel a felsőcsatári Hűségtúrán, majd július 14-én a büki Aratóbálon is találkozhatott a közönség.

Gaspari Gábor

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

X. évfolyam, 4. szám
2012. július - augusztus

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (Kommunikációs Iroda)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Dr. Molnár László marmolnar@fmk.nyme.hu (FMK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
S. Takács Judit takacs.judit@bpk.nyme.hu (BPK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vig Péter pvig@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
Dr. Troján Szabolcs trojansz@mtk.nyme.hu (MÉK)

A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Példányszám: 550 db
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem
Az online kiadás internetcíme: http://vivatacademia.nyme.hu

TUDÓSPORTRÉK: ANGYAL ÁDÁM EGYETEMI TANÁR

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy hajógyár a budapesti Váci úton... Kezdődhetne így is a történet, mert valójában innen az ismeretségünk Angyal Ádámmal.

Valamikor az 1970-es évek elején, az akkori Magyar Hajó– és Darugyár /rövidítve MHD/ vezetésébe egy ambíciózus, jó svádájú (talán Paul Newmanhoz lehetne hasonlítani az akkori habitusát) fiatalember kapott közgazdasági főosztályvezetői kinevezést, ez nem volt szokványos abban az időben.

A gyáróriás lapjánál akkor volt újságíró gyakornok e sorok írója. Készült akkortájt is egy interjú, ahol szóba került többek között, hogy érdemes lenne Kapolcson most vízimalmot venni, megérné. Hol volt akkor még a Művészetek Völgye? (Talán látnok volt a fiatal közgazdász, vagy csak úgy hozta a sors? Ki tudja?)

A Corvinus Egyetem régi épületének harmadik emeleti szobájában beszélgetünk a Vezetéstudományi intézet Vezetés és szervezés tanszéken dr. Angyal Ádám kutató-professzorral. A múltidézést áthangolva a családról, gyerekkorról kérdezem. Kissé elgondolkodva, nem túl derűsen kezdi:

- A háború előtt nagyapámnak filmforgalmazási vállalkozása volt. Apám baloldali újságíró volt. Úgy alakult, hogy a családunk az itthoni körülmények miatt emigrálni kényszerült.

Én már odakint születtem 1944 januárjában a dél-franciaországi Castelnaudaryban.

Hazatelepültünk 1946-ban. Apám a MAFIRT vezérigazgatója lett – hangja kicsit fátyolossá válik, úgy mondja tovább. A koncepciós perek áldozata lett, 1949-ben elvitték az Andrássy út 60-ba - elhallgat, szomorúan folytatja:

Ezt nem sokan tudják, talán alig valaki, a rendszerváltáskor lehetett az Andrássy útra kandelábereket ajándékozni. A mostani Terror Háza Múzeummal szemben áll egy ilyen apám emlékére.

(Megnéztem. A bejárattal szemben áll a lámpaoszlop a 139. számú, rajta a fakuló réztáblán a felirat: "Adományozta az Angyal család". Budapesti Városvédő Egyesület. 1990.")

- Nagyon szegények voltunk, anyám nevelt engem s a bátyámat. /Ő ma nyugdíjas villamosmérnök a Siemensnél dolgozott./ Akkor szegény anyám azt mondta, azért eszünk sok sárgarépát, mert tápláló, pedig csak arra tellett.

Angyal Ádám

Apámat, posztumusz rehabilitálták 1955-ben. Anyám egy szövetkezet elnöke lett, anyagilag konszolidálódott az életünk.

Mindig a XIII. kerületben laktunk – ma is. Ott jártam iskolába a Pannónia utcában, aztán a Bolyai János Gimnáziumba a Váci útra. Egyetemre azért nem, mert az nem volt a kerületben –teszi hozzá kicsit derűsen.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemet végeztem el 1966-ban, majd ipari közgazdaként szakosodtam 1973-ban.

Aztán a Politikai Főiskolán gazdaságpolitikából szereztem diplomát. Közben vezetés- szervezési szak-közgazdaként végeztem és szereztem egyetemi doktorátust.

Később- ez már a rendszerváltás után volt – kandidáltam, illetve habilitáltam. Hát ennyit a tanulmányokról.

- No és a munkahelyeid?

- Azt nem lesz nehéz fölsorolni, mert a hajógyár volt a rendszerváltásig. /Politikai megbízatásom díjazás nélkül láttam el. A gazdaságról, politikáról vallott fölfogásom ma sem más: a progresszió a lényeg, ami az előrevivő társadalmi haladást szolgálja. /

Gyakornokként kezdtem, ahogy végeztem az egyetemmel, és az átalakult nagyvállalat, immár a Ganz Danubius Hajó és Darugyár vezérigazgatóságáig vittem egészen 1990-ig. Közben már oktattam itt az egyetemen is, és akkor jöttem át főállású oktatónak.

- Számos gazdasági megbízatásod is volt.

- Igen, felügyelőbizottsági tag, igazgatótanácsi tag, igazgatósági elnök voltam több társaságnál.

- Ne feledjük, hogy 2006 és 2010 között a Nyugat magyarországi Egyetem Gazdasági Tanácsának is tagja voltál.

- Nagyon jó volt a kollégákkal együtt dolgozni, a nagy tradíciójú - immár tíz karú - egyetemnek hozzáértő vezetése van. Jól, szakszerűen, begyakorlottan pályáztak, pedig a pénzelvonás nem könnyítette az akkori munkát sem.

Szívesen tartottam előadásokat is, többek között a Közgazdaságtudományi Karon – teszi hozzá végezetül

Szereti az egyetemi oktatást, igen sok nemzetközi tapasztalatot is szerzett. Százötven pályázó közül az ötbe bekerült, akik az USA-ban tanulhatták az ottani üzleti képzést.

Kutatásokra, esettanulmányokra épülő tankönyvei a generál menedzsment, a vállalati kormányzás, az üzleti etika, a vállalatok társadalmi felelősségvállalása, az üzleti tanácsadás témaköreit dolgozzák föl.

Neve szerepel a Harvard Egyetem évkönyvében, ahol tanulmányokat folytatott. Franciául, angolul tart előadásokat.

/Nem mellesleg és nem utolsósorban számos elismerése között a legutóbbira igen büszke: 2012. június elsején a képviselő testület a Budapest Főváros XIII. kerület Díszpolgára kitüntető címet adományozta Angyal Ádám professzornak./

A szakmai munkával párhuzamosan az irodalom különlegesen érdekes területeire is tesz kirándulást: a szatíra, az irónia, a metaforikus irodalom művelője.

Alakjainak nevei az antik szerzőket idézi, afféle „beszélő nevek". (Rókajárás c. kötet 2003.Bp.)

Egyik kedvencemből (Hulló levelek, Minerva, Bp.1989.) idézzünk rövid részletet, mintegy társadalmi szatíraként.

Íme az idézet:

A „Szociálretorika" Politikai Nyelvstúdiónak!

Nagy előszeretettel figyelem az Önök stúdiójának termékeit, politikai nyelvjárásaikat, szóhasználataikat. A közhelyek, frázisok, kulcsszavak mellett a legjobban azokat a termékeiket szeretem, melyek a magabiztosság, a végérvényesség, a visszavonhatatlanság érzetét tudják kelteni.

Eddig az emberiség történetében csak a tudomány és a művészet alkotott örök dolgokat a természeten kívül. Most a politika is levetette azon szűklátókörűségét, hogy legfeljebb egy emberöltőre tud ígérni. Korábban ugyanis a bölcs államférfiak többnyire megérezték, hogy művük, nézeteik haláluk után talán megváltozhatnak, sőt esetleg már életükben is. Voltak persze mindig is olyanok, akik úgy vélték, az általuk épített rendszer nem múlhat el, csak javulhat. Diktátorok és vallásalapítók, uralkodók és megszállottak voltak legkiváltképp ilyenek.

Mostanában azonban egyre gyakrabban találkozom az Önök stúdiójának hasonló termékeivel is. Úgy vélem, felfedeztem annak okát, hogy miért e magabiztosság. Az örök, a megbonthatatlan, a visszafordíthatatlan, a végleges szavak teljesen kiszorították a „történelmi", a „régóta", a „biztató" és az „eredményes" jelzőket. Úgy gondolom, azért kell ezeket a fogalmakat használni, nehogy valakiben kétség támadjon. Nehogy valaki azt gondolja, hogy már jövőre ez másképp lesz.

Mert ha ezeket nem mondanánk, esetleg egyes gyanakvók azt hinnék, hogy olyan kurta–furcsa, átmeneti, ideiglenes dolgokról van szó. A politika pedig ezt nem engedheti meg. Éppen ezért, ha még oly bizonytalan a helyzet, akkor is ki kell jelenteni: Végleg leszámoltunk a múlt átkos örökségével. Nem sokat változtat a dolgon, hogy nem számoltunk le, hogy a múlt nem is átkos, esetleg kifejezetten hasznos, hogy ami örökség, az egyszerűen csak itt maradt. A lényeg az, hogy végleg. Hogy soha többé.

Teszek egy tiszteletteljes javaslatot a „Dumálni Könnyű" stúdiónak. Politikai nyelvművelő köre mellé alakítsa ki a gazdasági szakosztályt is.

Bérczessy Lajos

TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK KUTATÓ KÖZPONT

„A Természeti Erőforrások Kutató Központ létesítése az utóbbi évek egyik legnagyobb beruházása volt és e projekt kapcsán a soproniak mellett teljesen megújultak az egyetem szombathelyi és a mosonmagyaróvári laborjai is. Ezzel olyan kutatói bázis jött létre, amely országos viszonylatban is egyedülálló."
(Prof. Dr. Faragó Sándor rektor)

- A Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében több jelentős beruházást valósítottunk meg. Ezek közül kiemelkedik a „Felsőoktatási tevékenységek színvonalának emeléséhez szükséges infrastrukturális és informatikai fejlesztések" (TIOP-1.3.1/07/2/2F-2009-0008) c. projekt, amely lehetővé tette a Természeti Erőforrások Kutató Központ létrehozását (TEKK, angolul Natural Resources Research Center, NRRC) - hangsúlyozta július 3-án a helyszínen tartott sajtótájékoztatón Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora.

- A Természeti Erőforrások Kutató Központ létesítése az utóbbi évek egyik legnagyobb beruházása volt és e projekt kapcsán a soproniak mellett teljesen megújultak az egyetem szombathelyi és a mosonmagyaróvári laborjai is. Ezzel olyan kutatói bázis jött létre, amely országos viszonylatban is egyedülálló - mutatott rá.

Az egyetem vezetője korábban, a június 22-én tartott ünnepi tanévzáró beszédében arra is utalt, hogy e projekt megvalósításával az egyetem előrelátó volt, hiszen a Nemzeti Fejlesztési Program III. (Horizon 2020) időszakában a fejlesztési források jelentős része a kutatásfejlesztést, az innovációt fogja szolgálni, ami igaz lesz az ipari termelőkre, kis- és nagyvállalkozásokra és az egyetemekre nézve egyaránt.

- A kiemelt témakörökön belül leginkább a klímavédelemi, az élelmiszerbiztonsági és a megújuló energiaforrások terén várható pályázati kiírások fognak kihívásra késztetni bennünket. Bátran állíthatjuk, hogy felkészülten, a legmagasabb színvonalú infrastruktúrával, laboratóriumi eszköztárral és kutatói szakmai háttérrel várjuk a felhívásokat - jelentette ki a tanévzárón.

- Meggyőződésünk, hogy a Természeti Erőforrások Kutató Központ hozzájárul ahhoz, hogy a Nyugat-magyarországi Egyetem releváns tudást közvetítsen, a gyakorlatban alkalmazható kutatási eredményeket érjen el, és ily módon egyre bővülő kompetenciákkal álljon az ország és kiemelten a nyugat-dunántúli régió szolgálatában – hangoztatta július 3-án is, a helyszínen tartott sajtótájékoztatón.

A professzor azt is bejelentette, hogy a Természeti Erőforrások Kutató Központ ünnepélyes átadására ősszel kerül sor, az InnoLignum Erdészeti és Faipari Szakvásár és Rendezvénysorozat keretében.

- A kutatóközpontban számos új, vagy megújult speciális laboratórium kapott helyet, s megújult és nagy értékű eszközparkkal gazdagodott a tanüzem is. A pályázat keretében beszerzett nagyszámú, modern state-of-art műszer és kutatóeszköz hozzájárul az oktatás színvonalának emeléséhez, új lehetőségeket nyit a kutatások és szolgáltatások terén, bővítheti kapcsolatainkat az ipar és a gazdasági élet szereplőivel - emelte ki a kutatóközpont médiának történő bemutatásával egybekötött sajtótájékoztatón Dr. Alpár Tibor, az NRRC megbízott szakmai vezetője.

Csiha Tünde Noémi

ERDÉLYI ÓVODAPEDAGÓGUSOK TOVÁBBKÉPZÉSE SZOVÁTÁN

A Bolyai Nyári Akadémia a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége által szervezett pedagógus továbbképző tanfolyamsorozat. Idén huszadik alkalommal szervezték meg az akadémiát, a magyar pedagógusok legnagyobb Kárpát-medencei továbbképző fórumát. Mint ahogy eddig számos alkalommal, az idei esztendőben is a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar oktatói karának lelkes csoportja biztosította az óvodapedagógus továbbképzés szakmai hátterét.

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) évente közel ezer pedagógus számára biztosít továbbképzési lehetőséget igen kedvező körülmények között. A Bolyai Nyári Akadémia a határon túli magyar pedagógusok legnagyobb szünidei továbbképző intézményévé nőtte ki magát. Térségükben hiánypótló, mivel a pedagógusokat megismerteti a legkorszerűbb tudományos, elméleti és módszertani ismeretekkel, ezáltal a szemléletváltást is szolgálja.

Az RMPSZ megyei szervezeteinek vezetőiből álló testület a rendelkezésre álló helyek számának figyelembevételével dönt a pályázatok elfogadásáról, a kurzusokon résztvevőknek oklevelet és tanúsítványt állít ki a szövetség. A továbbképzést magyarországi felsőoktatási intézmények, szakemberek, előadók is segítik. Az akadémia keretében a pedagógusok számos tanfolyam közül válogathattak. Július 1-jétől a Maros megyei festői szépségű Szovátán, a kitűnően felszerelt Teleki Oktatási Központban óvodapedagógusok részvételével zajlott az egyhetes kurzus. Az ünnepélyes megnyitót Lászlófy Pál István, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének örökös tiszteletbeli elnöke és Burus Siklódi Botond elnök tartotta.

Az óvodapedagógus továbbképzés résztvevői

Mint ahogy eddig számos alkalommal, az idei esztendőben is a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar oktatói karának lelkes csoportja biztosította az óvodapedagógus továbbképzés szakmai hátterét. Név szerint: Dr. Varga László tudományos és külügyi dékánhelyettes, egyetemi docens; Dr. Józsa Éva egyetemi docens; Gödéné dr. Török Ildikó főiskolai docens; Révész József óraadó oktató és Varga Lívia pedagógiai tanácsadó, tankönyvszerző.

„Az érzelmi intelligencia és a szociális kompetenciák fejlesztése az óvodai nevelésben" címmel megrendezett egyhetes tanfolyam keretében előadásokon és csoportos foglalkozásokon vehettek rész az óvodapedagógusok.

Dr. Varga László „Az érzelmi és szociális nevelés jelentősége óvodás korban" címet viselő előadásában arról szólt, hogy a szeretet a kisgyermekkori növekedés és a fejlődés táptalaja. Az érzelmek áthatóan és rendkívül befolyásolóan vannak jelen a kisgyermekkori fejlődésben. Régóta foglalkoztatja a kutatókat a boldogság kulcsa, az öröm forrása, a boldogság érzésének gyökerei, hatása az emberi élet különböző területeire, továbbá a boldogság összefüggése az emberi életúttal, annak eredményességével. A boldogsággal kapcsolatos kutatások azt is feltárták, hogy a gyermekkori érzelmek igen jelentős mértékben befolyásolják az idegsejtek és agyi hálózat fejlődését. A gyermek életének első éveiben fejlődésének szinte minden lehetséges aspektusa szempontjából döntő fontosságú az ingergazdag környezet és a szeretetteljes, stabil, biztonságos és kielégítő kapcsolat a gyermek és a gyermeket nevelő személyek között. Az előadást kísérő gyakorlati foglalkozáson a hallgatók az alábbi témaköröket érintették: nézőpontok az érzelmek értelmezésében, az érzelmek kulturális értelmezése, az érzelmek evolúciója, az érzelmek agyi mechanizmusai, egyéni különbségek az érzelmek fejlődésében, kisgyermekkori érzelmek, érzelmek a társas kapcsolatokban.

Varga Lívia tankönyvszerző bemutatta az Apáczai Kiadó által megjelentetett óvodai képességfejlesztő füzeteket, továbbá szólt a differenciált fejlesztés, a tehetséggondozás, a kreativitásfejlesztés kérdéseiről, az óvoda–iskola átmenet problematikájáról, végül bevezette az óvodapedagógusokat a játékkészítés rejtelmeibe.

Gödéné dr. Török Ildikó az általa vezetett gyermekirodalmi műhelyben ahhoz nyújtott segítséget, hogy az óvodapedagógusok tudatosabban tevékenykedjenek az óvodások irodalmi nevelése érdekében. Az irodalom sajátosságaival megérinti az emberi lelket. Az emberhez legközelebb álló irodalmi műfaj a mese, mely a szociális fejlődés elősegítője, ugyanakkor minden mese egyetemes problémákat érint, valami olyasmit tanulhatunk meg rajtuk keresztül, amit máshogyan nem. A mese ugyanis sűrített formában tükrözi a világot. Fontos alapélmény a személyiségfejlődésben. A hét éven aluli gyermek önés világismeretének két nagyon fontos tartóoszlopa van: a játék és a mese. Az óvodai irodalmi nevelés komplex személyiségfejlesztő hatása akkor eredményes, ha mondókákkal, versekkel, mesékkel, mai mesékkel kielégítjük a gyermekek értelmi és érzelmi szükségleteit, ugyanakkor fejlesztjük az anyanyelvi kompetenciájukat is. Tudjuk azt is, hogy az az ember tudja megtalálni helyét az életben, akinek személyek iránti empátiája, szociális helyzetek iránti érzékenysége és kommunikációja fejlett.

Dr. Józsa Éva „Kreativitásfejlesztés és színház. A görög tragédiák,

mint erőtartalékok" c. előadásában kifejtette: a pedagógustól jogos elvárás az, hogy kreatív gyerekeket neveljen, de mindezt az tudja megtenni, aki maga is kreatív személyiség. A dramatikus művészeti formák és a zene kiváló lehetőség, hogy a felnőttek lelkét is megérintsük. Csodálatos balladáink ősi nyelven szólnak hozzánk és főhőseik élete a mi életünkkel rokon. Örök emberi értékek és örök emberi gyarlóságok felmutatásán keresztül szólítanak meg bennünket. A gyakorlati foglalkozás keretében a hallgatók megismerkedhettek a bábok világával, az egyszemélyes bábjáték dramaturgiájával, a bábok és díszletek kapcsolatával, a bábjáték filozófiájával, továbbá a bábjáték és a kreativitás összefüggéseivel. A gyerekek számára hatalmas varázslat és csoda a bábok világa. De ismerjük-e ezt a nyelvet, tudunk-e élni a lehetőségeivel? Utat és segítséget adott a képzés, hogy a jelenlévők bátorságot érezzenek ahhoz, hogy egyedül is nekivágjanak a kalandnak: a tervezésnek, a dramatizálásnak és a játéknak. A legnagyobb varázslat az, amikor az a személy hozza a csodát, aki etet, nevel és vigyáz is ránk.

Révész József „Az interaktív ének-zene foglalkozások hatása az óvodások személyiségének fejlődésére c. előadásában a Sopron Trió által vezetett rendhagyó óvodai előadások lényegéről beszélt: folyamatos zenei párbeszéd felnőtt és gyerek között. Meggyőződése, hogy a művésztársaival közösen irányított ének-zene foglalkozások lehetővé teszik az óvodások képzelőerejének, fantáziájának, intuitív képességeinek kibontakoztatását, a zenei tehetség korai felismerését és fejlesztését. Mintegy négyszáz óvodai zenei előadás tapasztalatáról tartott beszámolót érdeklődő hallgatóságának. Muzsikusként vallja, hogy a zene egy nyelv, mely alkalmas gondolatok, érzelmek közlésére átvitt és valós értelemben egyaránt, eszköztára felismerhető és alkalmazható. Ennek az érzelmi nyelvnek a kifejező eszközeit mutatta be a képzés során. Olyan zenei részleteket és hozzájuk kapcsolható történeteket osztott meg a hallgatókkal, melyek látókörüket és műveltségüket bizonyosan szélesítette, ugyanakkor a pedagógus hivatás mindennapjaiban is hasznosítható tudást adott.

Vitathatatlan, hogy az óvodában folyó nevelői tevékenység egyik fő feladata a gyermekek bontakozó érzelmi intelligenciájának fejlesztése. Az óvodáskorú gyermek magatartása alapvetően érzelmileg vezérelt, személyiségükön belül az érzelmek dominálnak. Ezért fontos, hogy a gyermekeket az óvodában szeretetteljes légkör, derű, otthonosság, tehát érzelmi biztonság vegye körül. Fontos továbbá, hogy a gyermekek spontán érzelmei az óvodában megnyilvánulhassanak, továbbá azokat a nevelői munka során megfelelő irányba alakítsák. Az óvodapedagógusoknak a gyermek felé érzelmi biztonságot kell sugározni, képesnek kell lenni a gyermeki érzelmek alakítására, ugyanakkor megfelelő önismerettel irányítani és „ápolni" kell saját érzelmeit is.

A továbbképzés alapvető célja az volt, hogy segítse az óvodapedagógusokat a gyermekek érzelmi intelligenciájának és szociális kompetenciájának fejlesztésében, ismertesse a személyes óvodai kommunikáció megfelelő módjait, továbbá bemutassa a szabad játékban, a mesében, a bábozásban, az éneklésben, a zenélésben és a kooperatív csoportmunkában rejlő fejlesztési lehetőségeket.

„osztani magad: - hogy így sokasodjál;
kicsikhez hajolni: - hogy így magasodjál;
hallgatni őket, hogy tudd a világot;
róluk beszélni, ha szólsz a világhoz.„
Váci Mihály: Eső homokra

Dr. Varga László
tudományos és külügyi dékánhelyettes
egyetemi docens
Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

DR. MÉSZÁROS KÁROLYRA EMLÉKEZTEK AZ ERDŐMÉRNÖKI KARON

Június 26-án Dr. Mészáros Károly professzorra emlékeztek az Erdőmérnöki Karon, az Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézetben elhelyezett emléktáblánál.

Dr. Schiberna Endre intézetigazgató Dr. Mészáros Károly professzor szakmai életútját ismertette a résztvevőkkel.

Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora Mészáros Károlyról, mint egykori egyetemista társáról, mint barátról, mint kollégáról és mint vezetőről emlékezett meg.

Sok mindent köszönhet az egyetem és a kar az 5 éve elhunyt professzornak, sok mindenben úttörő volt - mondta. De akik ismerték, azok tudják, hogy nem csupán szakmai tudása, tapasztalata hiányzik a kollégáknak, az ismerősöknek és a barátoknak, hanem a szeretete is. Olyan ember volt, aki jobban szeretett adni, mint kapni.

Prof. Dr. Náhlik András, az Erdőmérnöki Kar dékánja a professzor szakmaiságát és a hallgatók iránti szeretetét emelte ki. Felidézte, hogy a hallgatók a kar korábbi vezetőjét „szeretett dékánunk"-ként emlegették.

A kar jelenlegi dékánja kitért arra is, hogy éppen a professzor, hallgatók iránti szeretete adta az ötletet a Mészáros Károly nevét viselő alapítvány létrehozására, amely ma is sikeresen működik, és évről évre több hallgató kitüntetésére nyújt lehetőséget.

A alapítvány által (a tanévzárón) kitüntetett hallgatók a megemlékezés végén Mészáros Károly emlékkorsókat vehettek át, majd a résztvevők koszorúzással tisztlegtek Mészáros Károly emléktáblája előtt.

Csiha Tünde Noémi

Prof. Dr. Faragó Sándor rektor Mészáros Károlyról, mint egykori egyetemista társáról, mint barátról, mint kollégáról és mint vezetőről emlékezett meg

KALAND, ÉLMÉNYEK, PÉNZKERESET, NYELVTUDÁS - ÖNKÉNTES MUNKA KÜLFÖLDÖN

Tippek az NymE tavaly végzett hallgatójától, jelenlegi kölni önkéntes munkástól, Tarsoly Zsolttól.

Előrevetítem, hogy ezen írás meglehetősen szubjektív lesz, hiszen csak a kölni környezetről, mentalitásról tudok hitelesen nyilatkozni, más országokról, vidékekről nem. Ugyanakkor kizárólag arról az útról vagyok képes beszámolni, amit én tettem meg, amíg kijutottam – lehet, ez másoknak, más módon sikerült.

2010 októberében egy barátom adta az ötletet, hogy próbáljak meg külföldi önkéntes munkára pályázni. Végül oly sok próbálkozás, meganynyi elküldött e-mail, önéletrajz és pályázat után 2011. június 10-én megtudtam, hogy október elején mehetek Kölnbe egy évre.

Jómagam az European Voluntary Service nevű európai önkéntes szervezet projektjére nyertem felvételt, és küldő szervezetem az AFS Hungary nevű magyarországi önkénteskü ldő organizáció volt. Ha ezen az úton akartok elindulni, egyszerűen írjátok be ezeket a neveket a Googleba, ami ki fogja adni a pályázati lehetőségeket.

A külföldi önkéntes munkához ugyanis mindig keresnetek kell egy küldő szervezetet. Természetesen nem csak az AFS Hungary adott, léteznek más szervezetek is, ezeket szintén megtalálhatjátok az interneten, ha beírjátok, hogy „külföldi önkéntes munka". Mindenekelőtt tehát egy küldő szervezettel kell egyezkednetek: felvenni velük a kapcsolatot, pályázatot küldeni nekik, személyes elbeszélgetésen részt venni, stb.

A másik nagyon fontos dolog, hogy legyen egy külföldi fogadó szervezet, ami az én esetemben a Kölner Freiwilligen Agentur, vagyis a Kölni Önkéntes Iroda. Ezt már nehezebb találni, a küldő szervezet ajánlani fog számotokra internetes oldalakat, ahol külföldi fogadó szervezetek elérhetőségeit találjátok meg. Ekkor kezdődik az igazi hajsza: külföldre kell leveleket írnotok, pályázatokat, önéletrajzokat küldenetek idegen nyelven.

Ha egy külföldi szervezet hajlandó „fogadni" Titeket, akkor keresni kell egy fogadó projektet is, vagyis a tényleges munkavégzés helyét. Ez nálam a St. Anna Seniorenhaus idősek otthona Kölnben. Ha pedig az adott állam Nemzeti Irodája – vagy az erre jogosult szerv – elfogadja a projektet, akkor következhet a pezsgőbontás, hiszen ez esetben csak alá kell írnotok a négyalanyú – küldő és fogadó szervezet, fogadó projekt, önkéntes – szerződést, és máris elkezdődhet a lelki, fizikai, anyagi, technikai felkészülés a kiutazásra.

Az idegennyelv-tanulás fontosságára a felkészülés hónapjai alatt jöttem rá, sajnos korábban nem volt motivációm, ezért nem foglalkoztam vele.

Most nézzük meg, hogy milyen előnyökkel jár a külföldi önkéntes munka!

Az útiköltségre nem volt gondom, a küldő szervezet fizette a jegyet (oda-vissza), foglalta le számomra a helyet a repülőgépen (életemben először repültem). Szintén ők kötötték meg az egészség-, és balesetbiztosítást, de a biztonság kedvéért – ezt Nektek is ajánlani tudom – kiváltottam az Európai Egészségbiztosítási Kártyát, ami ingyenes.

Tarsoly Zsolt vendéglátóival

Megérkezésem napján a kölni repülőtéren egy kedves idős német hölgy várt „Zsolt" táblával, az én mentorom. Minden önkénteshez rendelnek ugyanis egy mentort, aki segít – főleg az első napokban – az idegenben való kalauzolásban. Sabine – így hívták az idős hölgyet – megmutatta nekem a lakást, ahol egy évig lakom – ezt szintén fizetik, tehát albérletre sem kell költenem –, elvitt a St. Annába és rengeteg fontos információt osztott meg velem Kölnről. Segített abban is, hogy bankszámlát nyissak.

Ez létfontosságú, mert a Taschengeldet (ez a zsebpénz, a mi szervezetünknél egységesen 105 euró havonta) átutalással kapom meg. Nem sok, de emellett minden önkéntesnek jár az úgynevezett Essengeld is (magyarra és köznyelvi módon lefordítva: kajapénz), ami nálam havonta változó. Reggelit, ebédet ugyanis adnak a munkahelyen, de ha nem dolgozom, akkor azokra a napokra pénzben kapom meg az ellátást (illetve a vacsorát is kifizetik minden nap, mert este még sosem dolgoztam). Ez azért érdekes, mert ha mondjuk szabadságon vagyok – havi 2 nap „szabim" van, amelyet nem muszáj mindig kivennem, tömbösíthetek is – azokra a napokra is jár Essengeld, ergo: minél kevesebbet dolgozom, annál több pénzt kapok...

Az önkéntes munka végzése ösztöndíjnak minősül, így a kapott pénz után nem kell adózni. Azt meglepve láttam, hogy itt Kölnben rengeteg élelmiszer körülbelül annyiba kerül, mint otthon, sőt, valami olcsóbb. Így az összesen havi átlagosan kapott 250 euróból kényelmesen „ki tudok jönni", mert – mint már fent taglaltam – nem kell lakásra, rezsire költenem, és utazásra sem, mert a helyi közlekedést is a fogadó projekt fizeti. (Ugyanakkor a szolgáltatások jóval drágábbak, mint Magyarországon, fodrász díja minimum 12 euró, a lakbérek pedig 400 eurónál kezdődnek.)

A fogadó szervezet nyelvkurzust is fizet, 150 euró erejéig. Én már az ősszel elvégeztem egy A1-est, és jelenleg – igaz, már saját pénzből – egy B1-es Sprachkursra járok.

Az idősek otthonában heti 35 órát kell dolgoznom, ami átlagosan napi 7 órát jelent.

A két legnagyobb nehézség, amivel az elején szembe kellett néznem, az az egyedüllét és az idegen környezet.

Sokat tanultam ugyan a felkészülés ideje alatt németül, de csak könyvből, így roppant nehéz volt megérteni, amit mondanak. Még most is vannak ezzel nehézségeim, de már sokkal jobban megy, mint ősszel.

Az ember el sem tudja képzelni, milyen nehéz egy idegen országban, teljesen egyedül, amíg át nem éli. Itt tanultam meg értékelni a magyarságomat. Ha magyarokkal találkozom – amire most már egyre több példa akad, hiszen fél év alatt sikerült honfitársakkal is megismerkednem – pszichésen teljesen felszabadult leszek, hiszen ki tudom mondani azokat az érzéseket, gondolatokat, amelyet csak az anyanyelvén képes az ember szavakba önteni. Bár szeretek németül tanulni, egy magyar könyv, egy magyar újság, egy magyar szó, egy magyar dal az első hónapokban pokolian hiányzott – a honvágy annyira égetett belül, hogy szinte fájt. (Azóta édesanyámék meglátogattak és hoztak magukkal magyar irodalmat, a repülőgépre ugyanis csak a legszükségesebb holmikat tudtam felvinni, így ebben már nem szenvedek hiányt.)

Itt jöttem rá arra is, hogy milyen csodálatos a nyelvünk. Amikor egy fiataloknak rendezett akadémián tíz napot töltöttem egy Kölnhöz közeli táborban, azt tapasztaltam, hogy a német valamennyire megérti az angolt, az olasz a spanyolt, a franciát, a lengyel az oroszt – de a magyar annyira különleges, hogy senkit nem emlékeztet semmilyen más nyelvre sem.

A St. Annában egyébként amolyan „mindenes" vagyok. Ott segítek, ahol éppen kell. Időseket etetek, kísérek séta közben, edényeket pakolok, ételt osztok, és mindenféle kisegítő munkát végzek. Egyáltalán nem érzem azt, hogy megkülönböztetnének magyar mivoltom miatt – rengeteg a külföldi Kölnben, és a munkahelyemen is – a konfliktusokat egyedül az okozta – főleg az elején –, ha valamit másképp csináltam, mint ahogy mondták, mert nem jól értettem, de szerencsére az ilyen eset már ritka, mint a fehér holló.

Az otthon, nagyon jól felszerelt, modern épület, több mint 140 lakóval. A legidősebb hölgy 104 éves. A legtöbb lakó el tudja látni magát valamilyen szinten, de többé-kevésbé segítségre szorul, viszont vannak olyanok is, akik erre a minimális módon sem képesek. Engem igazából ez rázott meg. Nem a halál viselt meg legjobban, hanem a leépülés látványa…

A sokat emlegetett német precizitást magam is megtapasztaltam. Kis túlzással minden kanálnak helye van. Az embernek először nagyon igyekeznie kell, ha ezzel az új mentalitással találkozik, de aztán maga is ilyenné válik. Ez a precizitás azonban nem megy a funkcionalitás rovására. A munka legyen elvégezve jól és időre, ez a lényeg. Sok dolgom van, de megszakadnom nem kell. Mindig pontosan érkezem és távozom, ám ha hosszabb szünetet tartok az előírt félóránál, mert tudom, hogy nincs feladatom, akkor sem szólnak.

Kölnben rengeteg lehetősége van az embernek, szinte minden megvan itt, amire csak vágyhatunk. Munka után az ember lazíthat egy kellemes, dóm körüli sétával, elmehet a vidámparkba, meglátogathatja az óriási, 5 szintes könyvtárat, sétálhat a Rajna-parton, és számos egyéb programot találhat magának. A nagyobb boltok mind nyitva tartanak késő estig. A közbiztonság nagyon jó, bár sok helyen van kamerás megfigyelőrendszer beépítve, de egyáltalán nem érzem a „Nagy Testvér" tolakodó tekintetének.

Az utazási kártyával, amit kaptam, bárhová ingyen utazhatok Kölnben, bármilyen tömegközlekedési eszközön. Így, ha kedvem támad kirándulni, vagy valahová „kiruccanni", nem kell az utazási költséggel bajlódnom, ami nem kis könnyebbség.

Az önkéntes iroda szemináriumokat, és különböző programokat – többnyire kirándulásokat – szervez nekünk, általában havi 2 alkalommal. Ezen programok alatt megismerkedhettem más önkéntesekkel is, amit nagyon jó dolognak tartok, többükkel tartom a kapcsolatot folyamatosan.

Köln igazi multikulturális város, roppant színes és nem csak a Karnevál miatt, amelyet februárban tartanak, és melynek során egészen elképesztő hangulat lesz úrrá a városon. Én magam „a kultúrák találkozásának" hívom ezt a helyet, amely persze bizonyára nem csak Kölnre igaz.

Summa summarum: ez alatt a fél év alatt, amelyet eddig itt töltöttem, a megannyi nehézség ellenére is „beleszerettem" ebbe a városba. Annyira, hogy a további jövőmet is ide tervezem. Októberben haza kell mennem Magyarországra – jelentkeznem kell a küldő szervezetemnél, ahol bizonyítványt kapok az egy év önkéntes munka teljesítéséről –, ám terveim szerint néhány otthon töltött hét után jövök vissza ide.

Ha ezen sorok olvasása közben kedvet kaptál arra – ha eddig nem lett volna –, hogy Te is kipróbáld magad, ha buzog benned a kalandvágy, és más kultúrák, népek megismerésének vágya, ne habozz elindítani a „projektet"!

Tarsoly Zsolt

MEGALAKULT AZ APÁCZAIS ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETE

A felsőoktatási intézményekben kiemelten fontos, hogy a jogelőd intézményekben végzett hallgatók és az intézmény jelenlegi és egykori oktatói, munkatársai között jó kapcsolatot alakítsanak ki.

A 2012 júliusában megalakult egyesület a közösségépítésben vállal kiemelkedő szerepet, hozzájárulva ezzel az Apáczai Csere János Kar szellemi és tárgyi értékeinek átörökítéséhez. Az egyesület feladatai közé tartozik továbbá a kar Karrier Irodája szakmai munkájának támogatása; rendezvények, konferenciák, kulturális események szervezése; szabadidő programok, bemutatók szervezése; együttműködés a kar Hallgatói Önkormányzatával a hallgatói szolgáltatások megvalósítása érdekében.

A nonprofit egyesület alakuló közgyűlésén a tizennégy alapító tag egyhangú akaratának kinyilvánításával megválasztotta a szervezet elnökségét. A megalakult Apáczais Öregdiák Egyesület elnöke Dr. Lőrincz Ildikó egyetemi docens, tudományos és minőségbiztosítási dékánhelyettes, alelnöke Vass László gazdasági koordinátor, titkára Varga Enikő volt emberi erőforrás tanácsadó mesterszakos hallgató és elnökségi tagja Kolonics Péter volt turizmus-vendéglátás szakos hallgató.

Az új egyesületnek és az alapítóknak a kitűzött célokhoz, az apáczais identitás elmélyítésében végzett munkához Dr. Cseh Sándor dékán sok sikert, örömöt és jó egészséget kívánt.

Nagy Mónika

vitéz Hábel György:

A MŰEGYETEM SOPRONI DIÁKJA A HÁBORÚ ÉVEIBEN

10. rész

A mai egyetemisták és általában mindegyikünk számára megszokott és magától értetődő a gyors kommunikációt lehetővé tevő technológia és a komfort. Ebből a kényelemből rátekintve különösen izgalmassá válik vitéz Hábel György vasdiplomás erdőmérnök írása, amelyben saját diákéveit idézi fel. Hűvösen tárgyilagos történetírás helyett emberi sorsok szövetéből vet fel, tesz láthatóvá szálakat. (A szerk.)

Negyedik évünkben, a hetedik félévre 1943. szeptember elején iratkozhattunk be. Az előttünk járó listás diákok is hozzánk csatlakoztak már az 5. félévben, ha sikerült az első szigorlatuk. A háborús események számunkra is kezdtek tragikusra fordulni. A doni katasztrófát az egyetemek ifjúsága, így mi is, a magyar kormányok védőernyője alatt megúsztuk, de minden nap bennünk volt az aggódás, hogy meddig maradhatunk civilek és tovább tanulhatunk-e? Tudunk-e diplomázni? Ez a lelki állapot a levegőben benne volt, még ha nem is minden nap gondoltunk erre. Csodálatos védőernyő vette körül a magyar egyetemi ifjúságot, hiszen ez a háború nem a mi háborúnk volt, s a kormányaink igyekeztek minél kevesebb áldozattal megúszni, sőt Varga József professzor (Műegyetem) ipari miniszter a soproni Magyar Művelődés Házában arról tartott előadást, hogy miként fogja a magyar értelmiség, benne első helyen a mérnöktársadalom hazánkat a háborús állapot után felépíteni. Bizakodva hallgattuk őt, de csak naiv reménységgel, mert körülöttünk csapkodtak a repülőbombák. Akkor hazánkban még nem, de Ausztriában, a szomszédságban nagyon is. A doni katasztrófa kb. 100 ezer magyar áldozattal járt, ami súlyos gyásszal nehezedett rá a magyar társadalomra, de azt is éreztük, hogy ennél sokkal nagyobb is lehetett volna a vérveszteségünk, ha 1942-ben a német követelésnek Horthy Miklós kormányzó, a legfőbb hadúr nem áll ellen, amikor Keitl német vezérezredes a budai várban követelte az általános mozgósítást és minden erőnk bevetését a Vörös Hadsereg ellen. Akkor már látszott, hogy baj van, mert az USA akkora hadifelszerelést és civil anyagellátást tudott a tengeri kikötőkön (Murmanszk, Archangelsk), illetve Iránon, Teheránon keresztül a Szovjetuniónak juttatni, hogy nem omlottak össze és egyre erőteljesebben védekeztek, majd sikerült ellentámadásba átváltaniuk.

1943-ban Afrika felől az angolszász csapatok partra szálltak Itáliában és nyomultak előre Róma felé. Az olaszok végrehajtották a Mussolini elleni puccsot és új kormány alakult, amely együttműködött Amerikával és Angliával. Mussolinit az olaszok a Gran Sanno hegycsúcs közelében levő turistaszállóban őrizték, ahonnan '43 szeptember 12-én a német titkosszolgálat tisztje, Otto Skorzeny kiszabadította, de a kétfelé szakadt Olaszországon ez már nem segített. Az amerikaiak Brindisiben kiépítették a légi bázisukat és innen megkezdődött Dél-Németország bombázása. A fejünk felett egyre gyakrabban jelentek meg a légierőegységek és a Fertő tó víztükrét véve iránypontnak, szinte a fejünk felett fordultak derékszögben nyugatnak és nemsokára a talpunk alatt rengett a föld, amikor az Erdőrendezéstani Tanszék épülete elé a szünidőben levegőt szívni kimentünk. Sokszor gondoltunk akkor arra, hogy vajon mikor kerül ránk a sor. Bécsújhely (Wiener Neustadt) várost, a vasutat és főleg az iparát bombázták. A hetedik szemeszterünk még „békésen" telt el, jóllehet körülöttünk Európa nagy része már lángokban állt. A nyolcadik félévben aztán mi is tragikus helyzetbe kerültünk, mert 1944. március 19-én, vasárnap reggel, a német hadsereg és a GESTAPO (Titkos Állami Rendőrség) megszállta hazánkat. Fegyveres ellenállásra nem került sor. Hazánk történelmi tragédiájának második fejezete ekkor kezdődött el (az első a kassai bombázást követő hadba lépésünk és a doni hadseregünk pusztulása volt). Én akkor a Rákóczi Ferenc u. 37. sz. emeletes épületben berendezett újabb diákkollégium lakója voltam. Fenn az emelet egyik szobájában mi, alul pedig a földszinten, a menza egyik egysége volt. Vasárnap reggel nagy motorzúgásra figyeltünk fel és az ablakhoz sietve láttuk, hogy lent katonai teherautók sorakoznak, rajtuk géppisztolyos német katonák, akik minden irányba tüzelésre tartott fegyverrel figyeltek, mert biztosra vették, hogy ellenállással kell szembenézzenek. Arcukon látszott, hogy ők voltak legjobban meglepődve, hogy senki se veszi őket célba. Ha csak egy főzőedényt, vagy üvegpalackot dobtunk volna tiltakozásunk jeleként feléjük, bizonyára szétlőtték volna az épületet, benne minden lakóját lemészárolva. Dermedten néztünk velük szembe. Ők a forgalmi dugó miatt várakoztak, mert az oszlop a szűk utcában nehezen tudott a Széchenyi térre kijutni.

Budapest bombázása

(A német megszállást az váltotta ki, hogy állandóan tárgyaltunk a nyugati hatalmakkal, de azok nem akartak rajtunk segíteni, mert 1943-ban Teheránban Sztálinnak eladtak minket... Jelentős esemény volt, hogy Szentgyörgyi Albert professzor törökországi tárgyalásai az angolokkal másnap az angol követségbe beépült német kémek jelentése alapján Hitler tudomására jutottak, de tudta azt is, hogy Kállay Miklós miniszterelnök hazánkat ki akarja vezetni a háborúból, sőt vitéz Horthy István kormányzóhelyettest, repülőfőhadnagyot a Donhál 1942. aug. 20-án Hitler meggyilkoltatta.)

Másnapra, hétfőre, Modrovich Ferenc professzor úr, mint az Ifjúsági Kör tanárelnöke, az ifjúságot összehívta, és a Matek-Ábrázoló Tan-

szék új épületében tartotta meg az ifjúság tájékoztatását. Modrovich prof. kérve kérte, szinte könyörgött az ifjúságnak, hogy semmilyen provokációt a német hadsereg és a német titkos rendőrség ellen ne kövessünk el. Amint mondta: „Fiúk! Ezek nem ismernek se Istent, se embert. Ha a legcsekélyebb akcióval is provokáljátok őket, halomra lőnek, az egyetemet bezárják, és az ifjúságot deportálják. Törődjetek bele a helyzetbe és józan fejjel minden lépéseteket jól gondoljátok meg! Ha a kormány nem tudott ellenük fellépni, akkor mi kevesek vagyunk ehhez." Ilyen hangulatban zárult a konferencia és az ifjúság megértve a helyzetet, arra koncentrált, hogy tanuljunk, vizsgázzunk, s ha lehet, a negyedik évfolyam diplomázzon... Húsvétkor már megkezdődött hazánk bombázása. Az első támadás Dél-Pesten a gyárakat, többek közt az olajfinomítót érte. Éppen otthon voltam Léván húsvéti szünetre, amikor a támadás történt, s tőlünk 100 km-re lévő Dél-Pest bombázása Léváig rengette a talajt. Jól érezhettük a talpunk alatt.

Isteni csoda volt, hogy tovább tanulhattunk, persze állandóan felkészülve, hogy riasztás esetén menjünk az óvóhelyre, de Sopront 1944. december 6-ig nem érte amerikai légitámadás. A nyolcadik félévünket be tudtuk fejezni, a második szigorlatra is sor került, aki erre fel volt készülve, szigorlatozott, sőt nyáron még a kilencedik félévünket is rövidítve, de végighallgattuk. Nyár végén lehetett két alkalommal is diplomázni azoknak, akiknek a második szigorlatuk is megvolt. A valetálást, a ballagásunkat még ünnepélyesen megtarthattuk, sőt aki akart, nyári gyakorlatra is jelentkezhetett. Én a második szigorlat hiányában nyáron nem diplomázhattam, ezért államerdészeti ösztöndíjasként jelentkeztem nyári gyakorlatra, s a Dékáni Hivatal a nagybányai Állami Erdőigazgatósághoz osztott be. Oda el is jutottam a lebombázott MÁV vasúthálózatán át és a román átállás napjáig (1944. aug. 23.) voltam Nagybányán. A következőkben majd erről számolok be, s ezt követően 1945 tragikus évében a Magyar Királyság utolsó államvizsgájáról és az ezt követő katonai visszavonulásunkról Bajorországba, a hazatérésem történetét, végül az erdészeti pályafutásom indulását fogom ismertetni.

A negyedik évünkben a következő professzorok nevét és tantárgyaikat sorolom fel:
Prof. Fekete Zoltán: Erdőrendezéstan.
Ez nekem könnyű volt, mert elsőéves koromban nyáron Léván, az uradalom erdőbirtokán erdőérték-számítást végeztem, ez volt a feladatom és alaposan megismertem.
Prof. Modrovich Ferenc: Erdészeti szállítóberendezések (utak, vasutak, hidak, folyószabályozás, duzzasztás, tutajozás, drótkötélpályák és csúszdák) A vasútnak és a geodéziának köszönhettem, hogy 1949-ben MÁV pályaépítő mérnök lehettem.
Prof. v. dr. Bokor Rezső: Fatechnológia, Fűrésztelepek tervezése, Erdészeti Kereskedelemtan, Erdőhasználattan
Prof. Sébor János: Vadpatak-szabályozás.
Prof. Dr. Róth Gyula: Vadgazdaságtan.
Prof. Lessényi Ferenc: Erdészeti jog, törvény az erdőkről és a természetvédelemről (a világ első természetvédelmi törvénye a magyar volt).
Dr. Luncz Géza magántanár: Magánerdők gazdasági politikájának nemzetközi egybevetése.
Bakó János magántanár: Mezőgazdaságtan.
Ennek gyakorlati tanulmányi kirándulása a Hanságban, az Eszterházy-birtokon volt.
Janovecz Lajos és Meggyesi-Mitschang Miklós: Hadiközlekedéstan.

A heti óraszám: elméleti órák 24, gyakorlati órák 22.
Napi átlag: 7,7 óra (akkor még szombaton is volt tanítás)
A tandíj: félévente 132 pengő volt
Ezidei dékán: Prof. Sébor János
A II. szigorlat tantárgyai: Geodézia, Erdőműveléstan, Erdővédelemtan.

HAGYOMÁNYŐRZÉS MAGAS FOKON

Az 1968-ban alapított Mezőgazdasági Szakemberek Klubjából 2005-ben alakult az Óvári Gazdászok Szövetsége, amely az elmúlt nyolc év során igen gazdag klubéletet valósított meg. Az elmúlt nyolc évről és a jövő terveiről Nagy Frigyessel beszélgettünk.

- Amikor 2005-ben elvállaltad a szövetség elnöki posztját, milyen tervekkel kezdtél hozzá a munkához?

- Fő célunk az évszázados gazdászhagyományok ápolása, az Óváron végzett gazdászok számára fórum teremtése, részvétel a közéletben, és a kar munkájában.

- Ez a tevékenység mennyiben folytatása az 1968-2005 közötti időszaknak?

- Számos elemet átvettünk a korábbi szervezettől, de sok új dolgot vezettünk be. Gondolok itt a szakmai megmozdulások, majálisok, bálok és tanulmányutak mellett a kézzelfogható hagyományápolás területének működésére.

- Melyek azok a főbb területek, amelyekkel a szövetség foglalkozik?

- Az előbb említetteken kívül szobrokat emeltünk, emléktáblákat helyeztünk el, régi sírokat és emléktáblákat restauráltattunk. Számos fontos kiadványt is megjelentettünk. Ezek közül említésre méltó a gazdásznótákat tartalmazó CD, egy naptár intézményünk jellegzetes épületeit ábrázoló festményekkel, egy könyv a jelentős óvári gazdászok életének és tevékenységének leírásával, egy kiadvány Wittmann Antal alapító igazgatónk munkásságáról. Két emlékérmet (Albert Kázmér Emlékérem; Wittmann Emlékérem) is alapítottunk, melyet minden évben azok kapnak, akik a hagyományőrzésben jeleskedtek.

- Nagyon sok olyan tevékenységet soroltál, ami korábban nem volt jellemző. Hogyan lehetett ezt bírni energiával?

- Néhány kolléga segített a munkában. Nekik köszönettel tartozom, hisz a szabadidejükből áldoztak erre a nemes célra. Minden tevékenység társadalmi munkában történik. A kollégák túlságosan is leterheltek manapság, folyamatosan növekszenek a munkaköri feladatok.

- Milyen anyagi források álltak a szövetség rendelkezésére?

- Sajnos a szponzori források egyre inkább elapadnak. Pályázatok segítségével tartjuk fenn magunkat. Azt is észre kell venni, hogy gyengült a tagság érdeklődése, de ez nyilván a mi hibánk is.

- A májusi közgyűlésen jelentetted be, hogy már csak 2012 végéig vállalod az elnöki megbízatást. Utána nem fog hiányozni a Rád mindig jellemző közéleti szerepvállalás?

- A közéletből nem fogok távozni, de a napi operatív munkát szerencsésebb lenne, ha nálam fiatalabb végezné. Az új vezetőség munkáját természetesen továbbra is segíteni fogom.

- Hogyan tovább Óvári Gazdászok Szövetsége?

- Fiatalítani és újítani kell. Bizonyára van ambiciózus ember erre a feladatra, csak meg kell találni.

Gratulálok az elmúlt nyolc év sikeres munkájához, Neked további lelkes közéleti tevékenységet és jó egészséget kívánok! Köszönöm a beszélgetést.

Dr. Tenk Antal

VADVIRÁGOK HÁZATÁJÁN

Késő tavasszal, kora nyáron csodálatosan szép az erdő. Helyesbítek: az erdő mindig szép. De van valami, ami csak ilyenkor található, kézzel nem fogható és nem is látható: az illatok. Tengernyi fa, cserje és virág ontja illatát, az ember szinte beleszédül. Emitt az akác mézédes illatát hozza a szél, arrébb vadrózsa fehér-rózsaszín virágának illata kanyargózik az ösvényen, lehajolva üstökös gyöngyike lila virágának visszafogott illatát érezhetjük; de ezek csak kiragadott példák, melyek összeérve és összefonódva adják a május végi – június eleji erdőnek azt a jellegzetes illatkeverékét, mely annyira kedves minden erdőjárónak. Akkor még nem is beszéltünk a rétek és kaszálók, lápok és mocsarak színes virághadseregéről, melyek ilyenkor nyílnak a legszebben. Amerre csak elindulunk, mindenhol élettől duzzad a természet, talán igaz se volt, hogy valamikor ugyanitt hideg őszi szelek versenyeztek az ördögszekérhintóikon...

Irigylem azokat az embereket, akik ismerik a vadvirágokat. Nem azt mondom, néhányat én is felismerek, de azért még inkább közelebb vagyok az antitalentumhoz ezen a téren. A határozókönyvet gyakran kézbe veszem, a virágokat meg is találom – aztán elfelejtem a nevüket. Sajnos, olyan ezen a téren a fejem, mint a galuskaszaggató. Minden bizonnyal nem vagyok ezzel egyedül, és ha lenne ilyen verseny, akkor eséllyel nevezhetnék a Magyarország legtöbb virágnevét három perc alatt elfelejteni képes kategóriában. Akár csapatban is.

Találkoztam olyan emberrel, aki váltig hangoztatta, hogy mennyire ismeri a vadvirágokat, aztán kiderült, hogy valójában csak egy sarlatán, aki még a kónya sárma és az ökörfarkkóró között sem tud különbséget tenni. De találkoztam olyannal is, aki szerényen csak annyit mondott, hogy valamennyire ismeri őket, de vannak bőven hiányosságai. Aztán erdőjárás közben kiderült, hogy a botanikai ismereteknek valóságos kincsesháza, élvezet volt hallgatni, ahogy egy-egy virágról beszélni tudott. Nem élt vissza a tudásával, látszott rajta, hogy ő már eljutott ahhoz a felismeréshez, hogy minél többet tud valaki egy adott tudományterületről, annál inkább rájön, hogy mennyire nem tud semmit. Ezt elismerni csak olyanok képesek, akik tudásukkal nem kérkedni akarnak, hanem valóban a természet megismerésének végtelen kalandját keresik.

Még gyermekkoromban olvastam egy ismertetőt a belorussziai Berezinai Természetvédelmi Területről. Itt említették meg, hogy a területen tömegesen nő az „Ivan és Marija" nevű virág. Ez a vajvirágfélék családjába tartozó parazita növényfaj olyan, mint két egybeforrt virág. A szára közepén kis sárga, oroszlánszájhoz hasonló virágok nyílnak, azok felett zöld levelek, majd a szár csúcsán pedig lilába és ezüstbe hajló szirmok. A legenda szerint történt egyszer, hogy Ivan és Marija, akik nem ugyanabból a faluból származtak, reménytelenül és menthetetlenül egymásba szerettek. A sötét ármány azonban megakadályozta, hogy összeházasodjanak. Istenhez fohászkodtak, hogy legalább a halálban egyesülhessenek, ha már az életben nem lehettek egymáséi. Így hát kettős virág képében tértek vissza a földre; Marijából kedves sárga, Ivanból pedig zöld, lila és ezüst szirmok lettek.

Kéküstökű csormolya

Az említett titokzatos virág magyar neve: Kéküstökű csormolya. Magyarországon honos alfaja a Melampyrum nemorosum subsp. debreceniense. Hej, te hosszú nevű virág, de sok fejtörést okoztál nekem! Sokat kerestelek, jártam az erdőket utánad június és október között, és mikor megtaláltalak, akkor is megtréfáltál. Egészen 2004-ig ugyanis minden kísérletem meddő volt, hogy kéküstökű csormolyát találjak. De aztán augusztus végén Ágasvártól nem messze ráakadtam. Csoportosan nőtt az árok szélén, pontosan úgy nézett ki, mint a Csapody-féle határozóban. A pillanatot meg is örökítettem, és most ne tessék nevetni: egy külső fénymérős, kézzel állítható zársebességű és rekesznyílású Zenit fényképezőgéppel. A fénykép félsiker lett: a képen látszik a virág, fel is ismerhető, de művészi értéke nincs. Azóta visszakerültem az ördögi kör elejére. Járom az erdőket, keresem Ivant és Marijat, a lehetőséget a jó fényképre – és még fényképezni is megtanultam...

Tarsoly Péter

ERDŐT VARÁZSOLTUNK A BELVÁROS SZÍVÉBE

A „Nemzeti kincsünk az erdő" címet viselő új, állandó kiállítás megnyitásával sokéves álom vált valóra az idei tavasz végén az Erdészeti Múzeumban.

Van-e különbség erdő és erdő között? Milyen élet rejtőzik az avar mélyén? Kik laknak a tölgyerdőben?

Ilyen és számtalan hasonló kérdésre kaphat választ, aki ellátogat a múzeum legújabb kiállítására, amely nemcsak erdőt varázsolt a történelmi belváros közepébe, hanem annak izgalmas, föld alatti élővilágába is betekintést enged.

A látogatók az egyes állomások megtekintése alkalmával egy erdei élménypályát járnak be, amely során megismerhetik és tapasztalhatják az erdő - mint legmagasabb szintű ökológiai rendszer - működését, elemeit, illetve ezek jelentőségét, összefüggését Földünk globális rendszerével.

A kétszintes foglalkoztatótérben elhelyezett makettek és modellek, a hozzájuk kapcsolt informatikai háttérrel különleges hidat teremtenek az erdő természetes világa és az audiovizuális technika között.

A kiállítótér felső szintje a Soproni-hegyvidéket idézi, a nagyméretű terepasztalon megtalálhatók a hegyvidék leggyakoribb fafajai, végigkísérhető a fa útja az erdőtől a fűrészüzemig, bemutatva az erdők hármas szerepét is. Az oktatópultok játszva szemléltetik az erdőgazdálkodás sokak által még ismeretlen funkcióit. Az erdei ökológiai hálózatot, a fák és erdők szerepét a Föld légkörének fenntartásában további egységek modellezik.

A földfelszín erdei élővilágának megismerését követően fokozatosan vezet az út a felszín alá, a kiállítás alsó szintjén az erdő föld alatti élővilágával, a talajjal, és a benne élő fajokkal ismerkedhetnek meg a látogatók. A gyökerek között sétálva bemutatjuk a rókaodú és a borzvár lakóit, valamint a denevérek élőhelyét, a felszíne alatt húzódó barlangot.

A kiállítás leglátványosabb egysége az erdőtalaj mikro- és makroszkopikus lakóit bemutató interaktív oktatópult, ahol a legkisebb élőlények 5000-szeres nagyításban tekinthetők meg, közülük kettő mozgás közben is.

Az interaktív oktatóteret 2 infopult teszi még teljesebbé, melyek további információt tartalmaznak a kiállítás elemei által nem érintett témakörökről, növény- és állatfajokról.

Az Erdészeti Múzeum új állandó kiállítása a „Nemzeti kincsünk az erdő", erdő- és múzeumpedagógiai oktatóbázis és virtuális gyűjtemény kialakítása a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdészeti Múzeumában" címet viselő, TIOP-1.2.2-09/1-2010-0039 azonosítószámú projekt keretében valósult meg.

Kulbert Zsófia

fotó: Nagy Attila

HOLLANDIÁBAN ERASMUS-SZAL

Venlo, University of Applied Sciences, Hollandia

Az Európai Unió Erasmus-programjának Oktatói Mobilitás pályázatán nyertem támogatást a hollandiai partnerintézményben megvalósítandó oktatásra. A nyertes pályázatomban 5 tanórát kellett felajánlanom a venlói egyetem hallgatóinak. Mind a kapcsolatfelvétel, mind a fogadtatás nagyon kedves és jó értelemben puritán volt. Nem meglepő módon a nemzetközi szakos hallgatók csoportjainak tartottam az előadásokat, kérés szerint angol és német nyelven. A venlói egyetemről tudni lehetett, hogy a német határ közelsége miatt túlnyomórészt német diákok képzése folyik, de a nemzetközi szakon találkoztam bolgár, török, francia, angol, szlovák és román hallgatókkal is.

Az előzetes egyeztetés során azt kérték tőlem, hogy az előadások témája érintse a magyar gazdaságot és a válságot is. Ezek alapján az előadásaim sok újdonságot nyújtottak a hallgatóknak, mivel a Magyarországról alkotott képük jórészt a gasztronómiai sajátosságokra alapult, de sem földrajzi, sem gazdasági, avagy történelmi ismereteik hazánkról nem voltak. A kelet-közép-európai hallgatók kivételével megdöbbenéssel hallgatták, hogy Magyarországon 450 euró körül van a havi nettó átlagbér, elképzelhetetlennek tartották, hogy ebből meg lehet élni, mert ennek még a háromszorosa is kevésnek számít arrafelé. A hallgatók a válság gazdasági okairól és hatásairól is meglehetősen kevés ismerettel rendelkeztek, bár oktatóik szerint az első és második évfolyamosoknál – ilyen csoportokat tanítottam – ez nem meglepő. Az oktatás maga Hollandiában nagyon gyakorlatcentrikus, azaz a bachelor képzésben elméleti ismereteket alig vagy csak alapszinten tanítanak. Viszont nagyon sok előadásuk van vállalkozás-, menedzsment- és marketing témakörökben, még a nemzetközi szakos hallgatóknak is. Próbavállalkozásokat indítanak, külföldi és hazai szakmai és gyakorlati tanulmányutakon vesznek részt, de a mélyebb ismereteket a master képzéseken szerzik.

Az előadásokon – már az első alkalommal is – a hallgatók nagy többségben aktívan vettek részt, nincs bennük az a fajta félelem és tartózkodás, amit gyakran itthon tapasztalunk, nem gondolnak arra a diákok, hogy egy egyszerű kérdés feltevésével butának tűnhetnek, de azt a hallgatót sem nézik ki, aki négyszer-ötször kérdez egymás után. Természetesnek veszik, hogy az oktatók használják a technikai lehetőségeket, rögtön kérték, hogy az elhangzott anyagok felkerülhessenek a helyi e-learning portálra. Ebben – a visiting professorok esetében – az a többfős nemzetközi kapcsolatok irodájuk segít, amely mintegy hatvan külföldi partneregyetemmel ápol kapcsolatot. Velem egyidőben Törökországból, Franciaországból, Dél-Amerikából és Oroszországból voltak vendégelőadók a venlói egyetemen.

Összességében sok pozitív élménnyel gazdagodva és a jövőbeni viszontlátás kölcsönös ígéretével tértem haza Hollandiából. Hallgatóinknak bátran ajánlom, hogy töltsenek el egy szemesztert Erasmus-pályázattal a venlói egyetemen.

Czeglédy Tamás

SZIGET: „HÚSZ ÉV HÉV"

A Szigeten ott kell lenni. A jubileumi huszadikon pedig különösen, hiszen minden eddiginél színesebb és izgalmasabb látványvilág tárul majd a szemünk elé.

A jelentősen megújuló fesztiválon bár komoly kedvezményekkel várják a szép emlékeiket felidézni vágyó régi törzsszigeteseket, mégsem a nosztalgiázásé lesz a főszerep, hanem a jelen aktuális sztárjaira és trendjeire helyezik a szervezők a hangsúlyt. Persze azoknak, akik elsősorban nosztalgiára és régi nagy slágerekre vágynak nekik sem lesz oka panaszra, hiszen a nulladik napon Ákos legnagyobb slágerei is felcsendülnek, a mínusz egyedik napon pedig a Csík zenekar feldolgozásokra épülő monstre koncertjén hangzanak fel az elmúlt évtizedek nagy slágerei, vendégek közreműködésével. Sőt, az idén mínusz kettedik nap is lesz az ünnep okán. Augusztus 5-én hazai sztárok sora adja egymásnak a mikrofont, ugyanis újra Magyar Dal Napjával indul a jubileumi Sziget.

1993-ban indult tehát hódító útjára, így idén már 20. alkalommal várja látogatóit a Sziget. Nagy ívet futott be '93 óta, de bármennyit bővült, fejlődött, gyarapodott, szépült és épült, a leginkább ma is az, aminek a kezdetekben szánták: egy hét önfeledt együttlét. Csakhogy közben több korosztály nőtt fel úgy, hogy a Sziget meghatározó generációs élményükké vált. Milliónyi magyar és külföldi fiatal szerzett e parányi földdarabon életre szóló emlékeket.

Újdonságok, változások

Az biztos, hogy idén a rutinos szigeteseknek is újra kell tanulni majd a Sziget térképet, hiszen számos helyszín költözik új helyre, nagyon sok minden átalakul, megújul, néhány programhelyszín – a költségvetés szorításában - megszűnik, de közben új helyszínek is megjelennek a kínálatban, s lesz olyan színpad, ami átadja a helyét másnak, viszont programkínálata felbukkan egy másik helyszín új programsávjában. Egy dolog, ami állandó: a Sziget programjainak sokszínűségét tekintve még mindig a legváltozatosabb fesztivál lesz Európában.

Bónusz track: Magyar Dal Napja a mínusz 2. napon

A magyar dal ünnepével indul az ünnepi Sziget. A fesztivál mínusz 2. napján, azaz augusztus 5-én egész napos zenei fieszta zengi be a Hajógyári-szigetet, ahol a hazai zenei élet színe-java, legendás előadók, korunk pop-rock ikonjai hozzák el legnagyobb slágereiket. Elhangzanak majd az elmúlt évtizedek legnagyobb, legfontosabb, leginkább szerethető szerzeményei.

Nevek a Szigeten

Korn, The Vaccines, Magnetic Man, The Killers, LMFAO, Flying Lotus, Paolo Nutini, Katzenjammer, Fink, Anna Calvi, Dj Fresh, SUM 41, Snoop Dogg, The xx, Brains, Irie Maffia, Tankcsapda, Gocco, Rotront, The Ting Tings, Yonderboi… és még sokan mások.

(x)

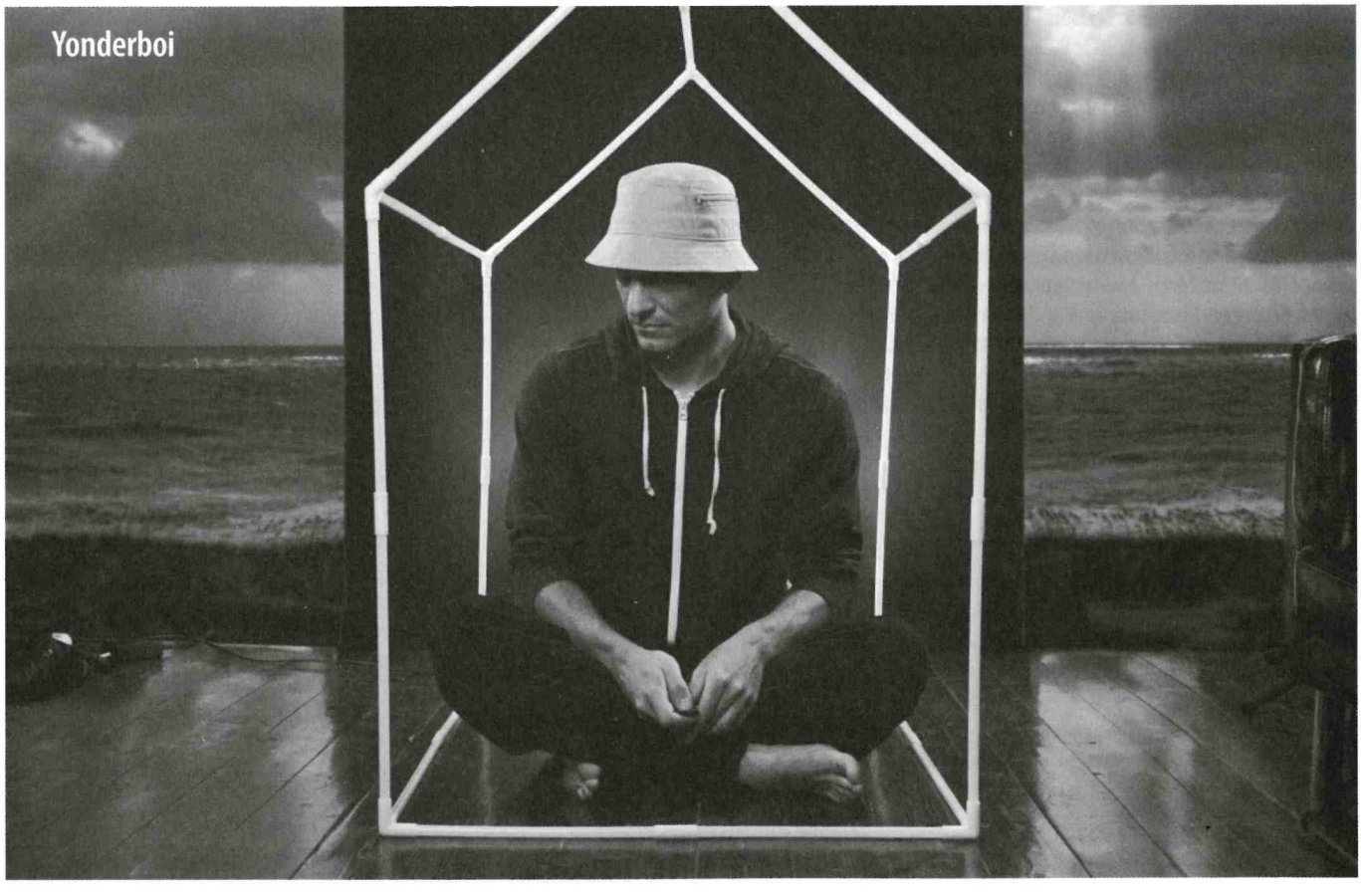

ERDŐT VARÁZSOLTUNK A BELVÁROS SZÍVÉBE

A „Nemzeti kincsünk az erdő” címet viselő új, állandó kiállítás megnyitásával sokéves álom vált valóra az idei tavasz végén az Erdészeti Múzeumban.

(Cikkünk a 13. oldalon)

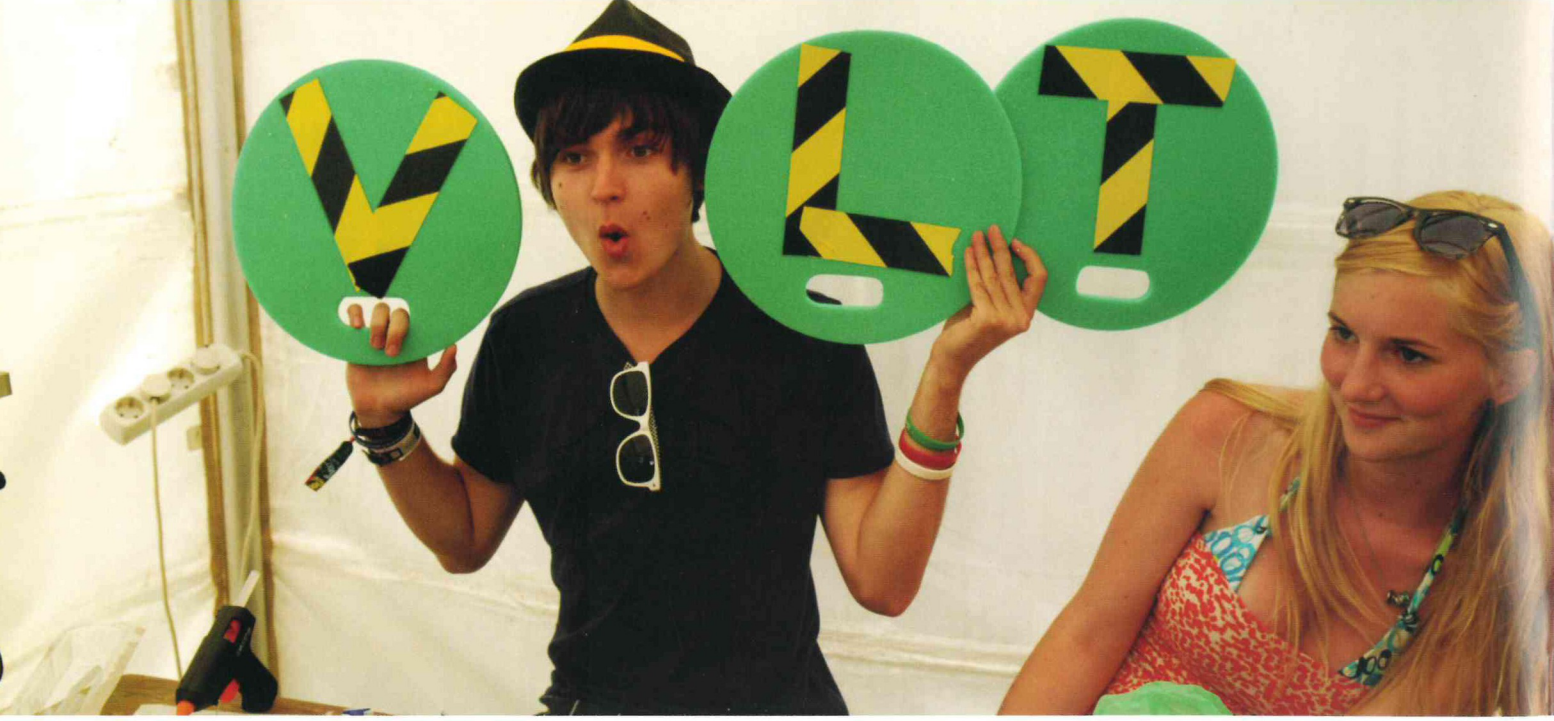

A fesztivál első napján hársfát ültetett Dr. Merényi Mária főtitkár, Abdai Géza Sopron alpolgármestere, Lobenwein Norbert és Fülöp Zoltán, a VOLT fesztivál főszervezői, valamint Gáspár Gergely a HÖK elnöke.
fotó: Horváth Ildikó

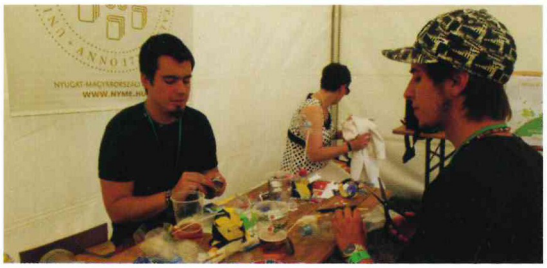

NYME A VOLT FESZTIVÁLON

Az előző évekhez hasonlóan idén is részt vett a Nyugat-magyarországi Egyetem a VOLT fesztiválon. A civil szigeten található egyetemi sátorban a környezettudatosság volt a téma.

Vetélkedőkön és előadásokon ismerkedhettek meg a témával a sátrat meglátogató fesztiválozók. A vetélkedő során hulladékból építhettek szobrokat, vakon ismerték fel a flakonokat, és az újrahasznosítás témájában töltöttek ki tesztet.

Mint ahogy várható volt, nagyon sokan ellátogattak a sátorhoz. Többen órákat töltöttek a hulladékszobor építésével. A négy nap folyamán születtek szélmalmok, autók, hajók, repülők, virágok és még egy működő vízipipa is. Azok a látogatók, akik beneveztek a versenybe nyakbaakaszthatós metapay kártyatartót kaptak ajándékba. A legtöbb három pontot gyűjtött csapat, pedig minden nap egy borcsomagot kapott a Cousin-Vin Pincészetben.

Érdekes előadásokat hallgathattak meg a témával kapcsolatban az arra járók minden délután. Az előadók Dr. Walter Katalin, Dr. Alpár Erzsébet, Bencsik Balázs és Lakatos Ágnes voltak.

Az egyetemi sátor külön érdekessége a VOLT fesztivál 20. születésnapját szimbolizáló „xx" formájú szelektív hulladékgyűjtő. Az egyik felébe a fesztiválozók a papírt a másik felébe pedig a műanyagot gyűjthették. A vetélkedő során plusz pontokat kaptak azok a játékosok, akik a szemetet a szelektív hulladékgyűjtőbe dobták. Ezen felbuzdulva több játékos is körbejárta a civil zónát, és összegyűjtötte az eldobált műanyag poharakat.

A fesztivál ideje alatt több százan látogatták meg az egyetem sátrát, és vettek részt a vetélkedőn. Reméljük, hogy jól szórakoztak és jövőre is eljönnek!

Horváth Ildikó

fotó: Petyus András